

נערות טרביית באו לכנס כפר ויתקין מיפו, טיבה, עכו ונצרת. הן ברובן מורות, עובדות סוציאליות, עסקניות יסעד או תופרות. רק בחורה אחת מבין הערביות הופיעה בלבוש המסורתי של פלאחית כפרית.

עלי - את

בחסות מפא"י נערך כנס הידידות הדו-לשוני

את עטאלל

ואני מבקשת אותך לא לספר אותם, הפצירה בי בהיפרדה.

★ ★ ★
חואג'ה מוסה מדבר

בשעות הערב התמלא האצטדיון של כפר ויתקין. ליד הבמה הסתובבו צלמים ועיתונאים, שבאו במכוניות מיוחדות מתל-אביב. מולם התייצבו ארבעה צעירים - נצרה ערבית, אמירה אדלבי מעכו; צעיר ערבי כפרי, נהאד אל-נאשאף; צעיר יהודי אברהם אופיר, וכדואי שאף הוא אברהם - איברהים עיד אבו עקיד. הם הקריאו נאומי

שבת אחים ואחיות נוצרה אורה של ידידות כנה וערה, בה הוחלפו ד

על הדשא, בתוך השטח שהוקצה ללינת הבנות הערביות, השתרעו חמש בחורות, ש'מדדו במבטים בטוחים את העוברים והשבים. היו אלה בנות תל-אביב, חניכות בית-הספר התיכון העירוני שלש, הלימודים במגמה המורחגנית. הן ראו בפגישה עם נוער ערבי דבר יפה, 'כמעט שיעור מעשי', לדברי אילנה שחורת-השיער וחומת העיניים. 'אנחנו משתדלות להתמחות במתן הצהרות, לכשנגדל נעטוק בסגל הדיפלומטי בארצות ערב', המ' שיכה להסביר.

בינתיים גברו קולות הרמקולים; כל המש' תהפיקו נקראו לרחבה הראשית של המוסד, שם חולקו לקבוצות - הפעם קבוצות מעורבות. המדריכים הציעו להם נושאים לויכוח ולשיחה, וכך ישבו בצוותא בני טיבה עם בני גבעת חיים, בני טירה עם בני שפיס, ובנות נצרה ועילבון עם בנות תל-אביב ימושב חירות.

תוך דקות השתנתה האווירה. המגע, שאור' גן תחילה מגבוה, התפתח במהרה לשיחות ידידותיות. המשווחים יצאו את המעגל מעורבים, ובבואם לצרכניה המקומית לשתות, היו כבר חבורה אחת.

הדיפלומטיית-לעתיד הצליחו בפעולתן הראשונה: אתן צעדה אמירה אדלבי, ה' בלונדית בעלת הצמה והעיניים הכחולות. נושא שיחתן: אופנת השק. ארבע בנות תל-אביב, לבושות המכנסים הארוכים, ובת עכו הערבית בת ה-17, הלבושה חצאית חול' צה לבונה, הסכימו פה אחד כי אין מקום 'לאופנה הזאת'. אצלנו במרחב, היה השק מאז ומתמיד לבוש של אבל ובושה.

★ ★ ★
"שהערבים לא ישמעו"

בשיבד החול, המוביל מחרד האוכל של מוסד נעורים אל חדרי המגורים, פגשתי כמה נערות. מבלי לדעת מאין הן פגיתו אליהן בשאלה: 'מה דעתכן על ה' כנוס?' הנערות השיבו במקלה, תשובה חיובית למדי. קול אחד אפילו אמר: 'אני נורא מתלהבת מהעניין'. בעלת-הקול אפילו הסכימה להסביר את נימוקי התלהבותה, אבל בתנאי - 'שלא ישמעו הערבים'.

התבודדנו במרכז המדשאה ושם גילתה לי כי שמה הדסה גוסליב, בת 17, מקיבוץ חפץ חיים של הפועל המזרחי. היא נמצאת כיום במוסד נעורים, שם היא עוברת קורס מטפלות. 'טובת המדינה מחייבת גישה הוגנת כלפי הערבים', הכריזה; 'ערבים אלה הם בני אותו עם הסובב אותנו. אם נקרב אותם אלי' נו לא יהיו גייס חמישי, אם חס וחלילה תהיה שוב מלחמה. והם יוכלו לעזור לנו כגשר של הבנה בינינו לבין בני עמם ולקרב את השלום'. הצעירה בעלת הדעות המפור' כחות אינה משתייכת לשום תנועת נוער, היא פשוט אינה מכירה שום תנועת-נוער היכולה להוסיף לה משהו.

עוד דבר אמרה לי הדסה אדומת השיער, בעלת הפנים המנומשים: היא מחוננת ב' תכונה שלפיה היא יכולה להכיר כל אדם, אם הוא יהודי או לא. כאשר ראתה צלם אמריקאי, שהתקרב אלינו אחרי שצילם או' תנו בשעת שיחה: אמרה שאינו יהודי, ואמנם הודה האיש שהוא באמת נוצרי אמריקאי. 'מה ששוחחנו אלה דברים פנימיים שלנו,

"אתה מחפש הבנה וידידות בין יהודים וערבים?" שאלה אותי המר' דעה הענקית בשבועון ההסתדרות חקיקת אל-אמר, לפני חודש ימים, 'אם כן, הנך מוזמן למיפגש של נוער-יהודי וערבי הרוצים בזאת... להתקשר עם...'. רשימת ה' אנשים שיכולתי לפנות אליהם בענין היתה ארוכה מאוד: מזכירי האיגוד המקצועי בכל הישובים הערביים בארץ, סניפי מינהל ההסתדרות וההסתדרות באזורים העבריים. על המודעה חתמו יעקב כהן מהמחלקה הערבית של ההסתדרות, ויוסף אליאש ממינהל ההס' ברה, צברים בני ירושלים.

'יעקב כהן יושב חדר 132, השיב השוער מטיה. 'למה לך מעלית? ברגל יותר בטוח, של בנין הוער הפועל מתוך שיגרה אוטו' הוא יושב בקומה הראשונה!' בכפר שלי אין מעליות, וכשאני פעם בתל-אביב, בבית בעל מעלית, שולחים אותי לקומה הראשונה! החבר כהן שמח על שבאתי. מאוחר יותר, כשידע כי אני ערבי, התאכזב במקצת. 'איר' גנו את הכינוס בזמן כזה, שכל הנוער העברי עובד ואינו יכול להתפנות', הסביר. עינתי כי מצדי, אין כל התנגדות עקרונית שבפעל אחד לפחות נהיה אנחנו רוב. לב' סוף, ברוח טובה, רשם אותי כמשתתף בכנס.

★ ★ ★
לא במיטה אחת

ביום השלישי האחרון נסעתי לכנס. ברכבת הרהרתי על קבלת-הפנים שיערכו לנו בכפר ויתקין, אך איש לא חיכה לנו בתחנה. הלכתי בשביל החול עם מר שטרון, ממגן-דוד אדום בתל-אביב. הוא שאל אותי אם אני משתתף בטויל, באותה צורה ששר אלים אדם אם הוא מעשן. הוא לא עשה רושם שידע לאן הוא הולך. שאלתי אותו אם הוא יודע איזה טויל הוא מלחה הפעם. הוא כמעט נעלב: 'מה זאת אומרת? ברור: טויל של יהודים וערבים!'

הוא גם לא הסתיר את דעתו החיובית על הכנס. 'שמע ממני בחור צעיר, אספר לך ספור על אותה בעיה. היה פעם זוג צעיר שהתחנן למרות התנגדותם של הוריו. הווג קיווה כי עם הזמן, ישלימו ההורים עם הגשר אים, אבל ההורים לא רצו להשלים. הם תמיד ניסו לעורר מריבות בין בני הווג, אם כי בלי הצלחה. הווג חי לו באושר. יום אחד התאכזר להם הגורל והאשה חלתה בשחפת. הרופא ציידה על השניים להיפרד, כי אין הם מסוגלים עוד להיות חיי זוג. ההורים שמחו לאידם. אבל הבעל חיל את הרופא: תגיד דוקטור, אתה אוסר עלינו חיי בעל ואשה במיטה אחת. האם אסור לנו לחיות ביחד בבית אחד, כייודים?'

★ ★ ★
דיפלומטיה צעירות

ברגע שעברנו את הגשר ונכנסנו לשטח מוסד נעורים (מיסודן של נשי הדסה) הורגשה האווירה של שני העמים אולם קשה מאוד היה לראות את ההבנה והידידות. מתחת לעצים ועל הדשא השתרעו מאות רבות של בני נוער, אשר קל היה לזהות ללא מאמץ - אילו ערבים כפריים ואילו עירוי' גיים, אילו יהודים מקיבוץ ואילו מעיר. אך שים קבוצה מעורבת לא נראתה באופק.

הנדר בחורים ממג'ד אל-כרום מלמדים נערה מגבעת חיים כיצד נושאת ערביה אמיתית כד על ראשה, מבלי שיפול.

הפגיין נערה עבריה בוחנת בהתפעל' לות את להב פגיונו של כדואי מהנגב, שבא לבוש במדיו המדבריים.